

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳ / ۰۲ / ۲۵

سرلوح مرادزی

ایا ریښتیا زیلینسکي باتور دی؟

فخر افغان پاچا خان د افغانانو ملي مشر، یو وخت ویلي ول چې د افغان پر خاوره جنگ پردی جنگ دی. د هغه د داسې حکم موخه دا وه چې افغانانو ته ووايي چې جنگ د امریکا او انگریز په مشرۍ د لوېدیځ او د پخواني شوروي اتحاد تر منځ دی، افغانان پکې د سون لرگو پتوګه سوځول کيږي او افغان خاوره پکې د جګړې د ډګر پتوګه کارېږي. اوس دا ټولو ته څرګنده ده چې د پاچا خان د دې معجزې وړاندوینې ریښتینولي ثابت شوي او حتی د اوکراین د جګړې په اړه هم د ده وینا صدق کوي چې هلته جنگ د امریکا او انگریز په مشرۍ د ناټو او وروسیې ترمنځ روان دی؛ د اوکراین ولس وژل کيږي او هېواد یې ویجاړيږي!

لږ مهال مخکې یو کندهاري شاعر چې ملي سرود ته یې هم شعر لیکلی، د زیلینسکي په مدحه کې د «اوکراین باتور مشر والډیمیر زیلینسکي» تر سرلیک لاندې، نسبتاً یو اوږد شعر ویلي چې په ځینو بریښناپانو کې خپور شوی. د نوموړي له مداحیه کلام څخه دلته د بېلګې پتوګه لاندې دوه بیتونه راځلم:

داسې پلار به ولي نن نه وي بڼاغلی

چې زیلینسکي غونډې زوی یې زیږولی

ټول وطن دي وای په څرو اوبو وری

یو زیلینسکي دي پر مور وای پېرزو کړی

د اوکراین په جګړه کې چې د ویجاړیو، پوځي او ملکي تلفاتو شمېر یې څرګند نه دی او هره ورځ یې په وړانیو او تلفاتو ورزیاتېږي، د یو اټکل له مخې ویل کيږي چې تر اوسه ۱۴ میلیونه اوکراینیان له هېواده وتلي، د اوکراین په سلو کې ۳۰ برخه اقتصاد تبا شوی او د سلو زرو تنو په شاوخوا کې یوازې پوځیان وژل شوي. که د جنگ غاړې سولې ته راونه ګرځي او د جګړې اور په همداسې غرغډو ادامه ولري، اوکراین به په جګړه کې هر څه له لاسه ورکړي.

زیلینسکي، د ناټو او روسیې په جګړه کې د اوکراین ولس او هېواد تباکړ. سبا که د اوکراین جنگ له پوځي لارې او یا د سولې په مټ پایته هم ورسېږي، اوکراین به بیرته هغه ولس او د پخوا پشان هغه جوړ هېواد ونه لري.

د امریکا او ناټو د همکارۍ او ملاتړ لاپې غرضي او موقتي دي. داسې لاپې انگریزانو، امریکایانو او اروپایانو افغانستان ته هم ډېرې کړې وې. دغو ټولو افغانستان سره ستراتیژیک تړونونه هم لاسلیک کړي ول. کابل کې به د دغو هېوادو ولسمشرانو، بهرنیو چارو وزیرانو او جنرالانو هره ورځ غویمند جوړ کړی وو. د ولسمشر کرزي چپن او قره قلې په لندن کې نه ځایېدله. د کرزي د پرتوګ او کمیس نمونه، انگریزي خیاطانو نه شواي ګنډلای. کرزي یې د انگریز د ملکي په ځانګړې ګاډۍ کې هم یو ځل په لندن کې ګرځولی وو. د امریکا پخواني

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

ولسمشر، زوی بوش هم ولسمشرکزی پخپل ځانگړي موټر کې د واشنگټن په باغونو کې چکر ته ایستلی وو.

انگریزانو ولسمشر غني ته تر ولسمشرۍ مخکې د نړۍ د دوهم متفکر اعزازي لقب وربخښلی وو. کله چې ولسمشر غني امریکا ته وبلل شو، د کانگرس او مشرانو جرگې په گډه غونډه کې د هغه د وینا پر مهال ورته درې ځلې د دواړو جرگو غړي ودرېدل او د چک چکو په زور یې نږدې د تالار چت راغوځولی وو.

دا هرڅه ټولې نړۍ لېدل او زیلینسکي به هم خامخا لېدلي وي. خو همدغه امریکایانو او انگریزانو چې د بشر د حقوقو، سولې، دیموکراسۍ او د تروریزم سره د مبارزې په لاپو شاپو راغلي ول، افغانستان یې بیرته تروریزم ته وسپاره. خپلو ټولو تړونونو او ژمنو ته یې شا کړه. په پوره بې شرمۍ او بې ننگۍ په کومه لار چې راغلي ول، پخپلسر بیرته لارل!

زیلینسکي ته هم امریکا کې داسې تود هرکلی وشو څنگه چې زمور دواړه ولسمشرانو، ښاغلي کرزي او ښاغلي اشرف غني ته شوی وو. لیری نه ده چې امریکا به زیلینسکي هغه شان پریردې لکه کومه لوبه یې چې افغانانو سره وکړه. خو هغه وخت به اوکراین ویجاړ او ولس به یې تبا شوي وي!

ویلاي شي له امریکا پرته، چې د وسلو د خرڅلاو بازار یې ښه په مزو او چرچو مخته روان دی، تر روسي سربېره د ناتو نورو غړو هېوادو هم په دې جگړه کې پوره تاوان کړی او لا تاوانی کيږي. کله کله سړی حیران پاتې کيږي؛ یو افغان چې په شعر، ادب او تاریخپوهنه کې ځانته غوچي وایي، څنگه په افغانستان کې د پنځوس کلونو اوږدو جگړو د شالید سره سره په نورو هېوادو کې د افغانستان جگړې ورته سیناریو ته فکر نه کوي او بې گودره په سمندر ورگډيږي.

داسې ښکاري چې د شاعر زړه پر افغانانو یخ نه وي او د خپل زړه یخولو لپاره دا ځل ورته زیلینسکي رابولي. خو په افغانستان، د امریکا او لوېدیځ په طلايي ۲۰ کلن پیر کې د زیلینسکي پشان د خپل ولس په لسگونو قاتلان تېر شوی. د عظامحمد نور، گلبدین، اسماعیل خان، دوستم، محقق، احمدشا مسعود، حضرت علي، حاجي قدیر، شیراغا شیرزي، برهان الدین رباني، عبدالله عبدالله، یونس قانوني او په لسگونو نور هغه لنډه غر او جنايتکار دي چې زیلینسکي یې د پښو گرد ته هم نه رسيري!

اوس چې څوک د لویو زبرځواکونو د جگړو لوبو ته گوري او بلخوا په دې اړه د افغان شاعر دې قضاوت ته:

ټول وطن دي وای په څرو اوبو وری
یو زیلینسکي دي پر مور وای پېرزو کړی
سړی گوته په غابڼ پاتې کيږي!
د ۲۰۲۳ کال د فبرورۍ ۲۴ مه